

Лілія Ященко,
здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти,
спеціальність 061 Журналістика,
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
Науковий керівник –
кандидат філологічних наук,
доцент кафедри масової та міжнародної комунікації,
заступник декана факультету систем
і засобів масової комунікації з наукової роботи
Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара
Оксана Гудошник

ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКЕ ПАРТНЕРСТВО У ДЗЕРКАЛІ МЕДІА

Повномасштабна війна в Україні, що триває з лютого 2022 року, активізувала міжнародні форми підтримки та поставила нові виклики перед медійною системою як Польщі, так і України. У фокусі дослідження – особливості трансформації медійних наративів, пов'язаних із двостороннім партнерством, упродовж 2022–2024 років. Актуальність теми зумовлена зростанням ролі медіа як інструменту впливу на громадську думку, що, своєю чергою, формує політичну й соціальну динаміку в умовах війни.

Тезово представлені результати контент-аналізу 8 медіа: 4 польських (*Gazeta Wyborcza*, *Onet.pl*, *TVN24*, *Polityka*) та 4 українських (Суспільне, Українська правда, ТСН, *NV.ua*). Архів дослідження складають понад 120 публікацій (2022–2024 рр.) у цифровому форматі, розміщених на новинних сайтах та інформаційних платформах. Додатково представлені 10 глибинних інтерв'ю з українськими громадянами, які перебували в Польщі у статусі тимчасового захисту.

1. Польські ЗМІ: еволюція образу українських біженців.

У березні–травні 2022 року польські медіа висвітлювали допомогу Україні переважно в героїчному та солідарному ключі. Так, *TVN24* 12.03.2022 року повідомляв: «Понад два мільйони українців вже в Польщі. Волонтери працюють цілодобово» [1]. *Onet.pl* акцентував: «Найбільше гуманітарне зусилля в історії Польщі» (23.03.2022) [2].

Починаючи з жовтня 2022 року, у риториці з'являються елементи критичного аналізу. У *Gazeta Wyborcza* (19.10.2023) читаємо: «Соціальні служби перевантажені. Польща потребує підтримки ЄС» [3]. У публікації *Polityka* від 10.02.2024 йдеться про напругу у громадах: «Необхідна

довгострокова стратегія адаптації українців» [4]. Зміна наративу засвідчує поступовий перехід від емоційної до раціональної моделі подачі інформації.

2. Українські ЗМІ: образ Польщі між підтримкою та напругою.

У 2022 році польсько-українські відносини в українському медіадискурсі характеризуються переважно позитивно. Зокрема, «Суспільне» (05.05.2022) пише: «Польща стала форпостом підтримки для українських біженців» [5], а ТСН (01.06.2022) повідомляє: «Польські школи відкрили двері для понад 200 тис. дітей» [6].

Натомість у 2023–2024 рр. спостерігається поява критичних інтонацій, зокрема у зв'язку з аграрною суперечкою. «Українська правда» 20.09.2023 публікує матеріал: «Українське зерно – загроза польським фермерам?» [7]. У статті NV.ua (02.2024) йдеться про політичне загострення напередодні виборів у Польщі [8]. Таким чином, українські ЗМІ демонструють тенденцію до урівноваженого висвітлення – від вдячності до аналітичного аналізу викликів.

3. Особисті інтерв'ю.

На рівні індивідуального досвіду інтерв'юювані респонденти підтверджують початкову атмосферу солідарності: «Поляки зустрічали на вокзалах, давали житло безплатно». Водночас у 2023 році з'являється новий мотив – відчуття напруги: «На роботі почали питати, коли ми повернемось».

Медійна динаміка у відображенні польсько-українського партнерства свідчить про трансформацію суспільного дискурсу: від масової емоційної підтримки – до структурного осмислення наслідків співіснування. Медіа виконують функцію не лише репрезентації, а й моделювання міждержавної комунікації в умовах конфлікту.

Список використаної літератури

1. TVN24. URL: <https://tvn24.pl> (дата звернення: 01.03.2024).
2. Onet.pl. URL: <https://onet.pl> (дата звернення: 01.03.2024).
3. Gazeta Wyborcza. URL: <https://wyborcza.pl> (дата звернення: 02.03.2024).
4. Polityka. URL: <https://polityka.pl> (дата звернення: 02.03.2024).
5. Суспільне. URL: <https://suspilne.media> (дата звернення: 01.03.2024).
6. ТСН. URL: <https://tsn.ua> (дата звернення: 01.03.2024).
7. Українська правда. URL: <https://pravda.com.ua> (дата звернення: 01.03.2024).
8. NV.ua. URL: <https://nv.ua> (дата звернення: 01.03.2024).